

СИЛАБУС
«СІМЕЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»
2019/2020 н.р.

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Право»
Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна

Рік підготовки – 3(1) рік, семестр – VI (II)
Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Дні занять на VI (II) семестр:

Вівторок, 11.45 – 13.05, ауд. 18. (нижній тиждень)

Середа, 11.45 – 13.05, ауд. 18.

Консультації: **Середа, 10.00 – 11.00, Зал суд. засідань**

Керівник курсу – *к.ю.н. Гелецька Ірина Олександрівна*

Контактна інформація – *geletska@ukr.net*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Сімейне право України – навчальна дисципліна, об'єктом вивчення якої є особисті немайнові та майнові відносини, що виникають на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення та інших юридичних фактів.

У курсі навчальної дисципліни передбачено вивчення історичного розвитку інституту сім'ї і шлюбу та їх правового регулювання, поняття та особливостей сімейного права, шлюбу, сім'ї, сімейних правовідносин; законодавчого регулювання сучасних сімейних правовідносин: порядку укладення та припинення шлюбу, особистих немайнових і майнових відносин подружжя, батьків і дітей, порядку і юридичних наслідків усиновлення, встановлення опіки та піклування над дітьми тощо, а також проблем розвитку та вдосконалення законодавства про шлюб та сім'ю.

Дисципліна «Сімейне право України» тісно пов'язана як з матеріальними галузями права – цивільне право України, трудове право України, господарське право України, житлове право України, так і з процесуальними, особливо з дисципліною цивільне процесуальне право України. Особливий зв'язок сімейне право має з інститутами цивільного права України: спадкове право, право власності, опіка та піклування, зобов'язальне право. З цивільним процесуальним правом пов'язане тим, що в порядку окремого провадження надається право на шлюб неповнолітній особі, в порядку позовного провадження розглядається позов про розірвання шлюбу, стягнення аліментів, поділ майна подружжя тощо.

Сімейне право України - це вибіркова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки, яка базується на положеннях навчальних дисциплін «Римське приватне право», «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Цивільне право України».

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
22/20	Змістовий модуль 1. Загальні положення сімейного права. Шлюб. Правовідносини між подружжям		
2/2	Тема 1. Поняття сімейного права. Сімейне законодавство	Знати поняття сімейного права, аналізувати місце сімейного права в системі права, знати предмет, метод, функції сімейного права, вміти проаналізувати національне законодавство в сфері сімейних правовідносин та міжнародні договори України в системі сімейного законодавства.	Питання для обговорення
4/4	Тема 2. Сімейні правовідносини	Знати поняття, особливості та види сімейних правовідносин, суб'єкти, об'єкти та зміст сімейних правовідносин, знати підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин, вміти проаналізувати порядок здійснення сімейних прав виконання сімейних обов'язків.	Питання, реферати-повідомлення
2/2	Тема 3. Шлюб. Шлюбні правовідносини	Знати загальні положення про шлюб, загальні підстави укладання шлюбу, порядок реєстрації шлюбу, проаналізувати правові наслідки шлюбу, використовувати набуті знання під час вирішення практичних завдань.	Питання, ситуації для аналізу
4/2	Тема 4. Недійсність шлюбу	Знати поняття та підстави недійсності шлюбу, порядок визнання шлюбу недійсним після його укладання, час з якого шлюб є недійсним, проаналізувати особливі правові наслідки недійсності шлюбу.	Питання, практичні завдання
-/4	Тема 5. Особисті немайнові відносини подружжя	Знати загальну характеристику особистих немайнових прав та обов'язків подружжя, проаналізувати особисті немайнові права та обов'язки подружжя.	Питання, реферати-повідомлення
6/4	Тема 6. Майнові правовідносини подружжя	Знати загальну характеристику майнових правовідносин подружжя, проводити розмежування особистої приватної власності подружжя та спільної сумісної власності, проаналізувати способи та порядок поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, знати застосування позовної давності до вимог про поділ майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Проаналізувати право на укладання шлюбного договору. Знати права та обов'язки подружжя по утриманню.	Питання, практичні завдання, тести
4/2	Тема 7. Припинення шлюбу	Знати поняття та підстави припинення шлюбу, проаналізувати порядок припинення шлюбу внаслідок його розірвання, знати момент припинення шлюбу у разі його розірвання, порядок реєстрації розірвання шлюбу.	Питання, практичні завдання, модульний контроль

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
14/12	Змістовий модуль 2. Правовідносини між батьками і дітьми		
4/4	Тема 8. Визначення походження дитини	Знати загальні підстави виникнення прав та обов'язків матері, батька і дитини, порядок визначення походження дитини від матері та батька, які перебувають у шлюбі між собою, вміти проаналізувати встановлення факту батьківства та материнства за рішенням суду, розмежувати право матері дитини на оспорювання батьківства свого чоловіка.	Питання, реферати-повідомлення, практичні завдання/задачі
6/4	Тема 9. Особисті немайнові правовідносини між батьками та дітьми	Знати про принцип рівності прав та обов'язків подружжя щодо дитини, рівності прав та обов'язків дітей щодо батьків, знати особисті немайнові права та обов'язки батьків щодо дітей та навпаки, вміти провести розмежування, проаналізувати підстави позбавлення батьківських прав, правові наслідки позбавлення батьківських прав та порядок поновлення цих прав.	Питання, ситуації для аналізу, тести
4/4	Тема 10. Майнові правовідносини між батьками та дітьми	Знати загальні положення про майнові правовідносини між батьками та дітьми, про обов'язок батьків утримувати дитину та підстави для звільнення батьків від такого утримання, проаналізувати відповідальність за прострочення сплати аліментів, знати про обов'язок батьків утримувати повнолітніх дочку, сина, які продовжують навчання, знати про обов'язок дочки, сина брати участь у додаткових витратах на батьків.	Питання, ситуації для обговорення, модульний контроль
12/10	Змістовий модуль 3. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування		
4/4	Тема 11. Усиновлення	Знати поняття та значення усиновлення, умови усиновлення, проаналізувати облік дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які можуть бути усиновлені, передані під опіку, знати порядок та процедуру усиновлення, правові наслідки усиновлення, розмежувати процедуру усиновлення громадянином України та іноземцем дитини, яка є громадянином України, правильно застосовувати набуті знання у сімейно-правових ситуаціях.	Питання, практичні завдання/задачі
2/2	Тема 12. Опіка та піклування. Патронат над дітьми	Знати поняття та значення опіки та піклування над дітьми, умови і порядок призначення опіки та піклування, проаналізувати права і обов'язки опікуна, піклувальника щодо дитини, розмежувати припинення опіки, піклування над дитиною від звільнення опікуна та піклувальника дитини від їх обов'язків. Знати поняття та загальні положення договору про патронат.	Питання, реферати-повідомлення, тести

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контроль
4/2	Тема 13. Приймозна сім'я. Дитячий будинок сімейного типу	Знати поняття прийомної сім'ї та порядок її утворення, процедуру влаштування дітей до прийомної сім'ї, проаналізувати права та обов'язки прийомних батьків, матеріальне забезпечення прийомної сім'ї. Знати загальні положення про дитячий будинок сімейного типу.	Питання, ситуації для аналізу
2/2	Тема 14. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів	Знати загальні положення про відносини інших членів сім'ї та родичів, які регулюються Сімейним кодексом України, аналізувати особисті немайнові права і обов'язки та майнові обов'язки із утримання інших членів сім'ї та родичів, розмежовувати їх.	Питання, практичні завдання, модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, розв'язування практичних задач.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних (семінарських) заняттях у формі міні-дискусій, а також закріплюються шляхом розв'язування практичних задач.

В процесі практичного (семінарського) заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, публічно виступати, володіти і правильно застосовувати розрахункові формули для розв'язування практичних задач.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=418>.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками правильного застосування сімейно-правових норм. Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної

теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають *поточний контроль, модульний контроль, виконання індивідуального завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- ✓ *робота в малих групах* – спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів засвоєння навчального матеріалу;
- ✓ *презентація* – виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень тощо;
- ✓ *дискусія* – обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань сімейного законодавства;
- ✓ *кейс-метод* – аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності; передбачає розв'язування ситуативних задач застосування законодавчих актів.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних (семінарських) занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю завдання, які включають як перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Оцінки з модульного контролю за 100-бальною шкалою відображаються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи і включаються як окремий заліковий модуль до залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)			Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
		ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3		
Вагові коефіцієнти, %	70	6	7	7	10	100
Оцінка в балах	80	75	85	90	70	80

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,7 + 75 * 0,06 + 88 * 0,07 + 90 * 0,07 + 70 * 0,1 = 79,7$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1,2,3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Сімейний кодекс України від 16.01.2003р. №2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
2. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. Судова практика з питань сімейних стосунків [текст] / С. М. Кавун, О. М. Ключев, А. А. Стародубцев, та ін. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2017. 360
3. Сімейне право України : підручник / Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін. ; за заг. Ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 264 с.
URL: <https://www.twirpx.com/file/1244106/>
4. Сімейне право України : підручник / Т. В. Боднар, В. С. Гопанчук, О. В. Дзера [та ін.] ; за заг. Ред. Т. В. Боднар та О. В. Дзери. Київ. : Юрінком Інтер, 2016. 520 с.
5. Сімейне право України : підручник / С.В. Булеца, В.В. забровський, В.Г. Фазикош та ін. ; за ред. С.В. Булеци, В.Г. Фазикоша. Київ : Знання, 2015. 375с.